

ENERGIEPREMIE C4_b – WARMTEPOMP

Een warmtepomp is een machine die warmte-energie doorgeeft van een koude omgeving naar een warmere omgeving met behulp van mechanische energie (compressor). In de plaats van warmte te produceren door verbranding van fossiele brandstoffen, haalt de warmtepomp de warmte uit de omgeving: het water, de grond of de lucht.

De verspreiding van de warmte in de woning gebeurt doorgaans via een netwerk in de vloer van met water op lage temperatuur (30-35 °C) gevulde leidingen, wat een goede isolatie van alle wanden veronderstelt.

De warmtepomp kan ook sanitair warm water produceren. Gecombineerd met ruimteverwarming spreekt men dan van een combiwarmtepomp.

De eventuele kosten van een aanvullende (HR-TOP) verwarming (op gas) vallen onder toepassing van premie C1.

WIE? De volgende sectoren komen, **onder bepaalde voorwaarden**, in aanmerking voor deze premie

Individuele woning	JA
Collectieve huisvesting	zie C4 _a
Tertiaire en industriële sector	zie C4 _a
Deze premie is beschikbaar voor een:	
Renovatie	JA
Nieuwbouw	JA

1. BEDRAG VAN DE PREMIE

Voor de warmtepompen die enkel voor verwarming dienen, bedraagt de premie € 1 500 per wooneenheid.

Voor de gecombineerde warmtepompen voor verwarming en warm sanitair water bedraagt de premie € 2 250 per wooneenheid.

Voor de warmtepompen die enkel voor de productie van warm sanitair water dienen, bedraagt de premie € 750 per wooneenheid.

De premie is begrensd op **30 %** van de factuur met betrekking tot de levering en de uitsluitende installatie van de warmtepomp.

MAAR OOK ...

Onder bepaalde voorwaarden wordt ook een **belastingvermindering van 40 %** van het bedrag van de werken voor de installatie van een warmtepomp toegekend. Voor meer informatie: <http://mineco.fgov.be/> > tab Energie

2. TECHNISCHE VOORWAARDEN

1. De warmtepompen van het type **pekel/water, water/water, lucht/water** komen in aanmerking voor de premie, op voorwaarde dat de prestatiecoëfficiënt (COP) van de installatie (volgens EN 14511 of EN 255) gelijk is aan of hoger dan de eisen van de meest recente versie van het Europese ecolabel; www.eco-label.com

Verwarmingsrendement (COP) Het rendement van de warmtepompunit moet hoger zijn dan de volgende minimumvereisten van de prestatiecoëfficiënt (COP) en de primaire-energieverhouding (PER). (bron: Publicatieblad van de Europese Unie – BESLUIT VAN DE COMMISSIE van 9 november 2007)					
Type warmtepomp Warmtebron/ warmteput	Buitenunit [°C]	Binnenunit [°C]	Min. COP		Min. PER
			Elektrische warmtepomp	Gaswarmte- omp	
Lucht/water	Inlaat droge bol: 2 Inlaat natte bol: 1	Inlaattoemperatuur: 30 Uitlaattoemperatuur: 35	3,10	1,36	1,24
		Inlaattoemperatuur: 40 Uitlaattoemperatuur: 45	2,60	1,14	1,04
Pekel/water	Inlaattoemperatuur: 0 Uitlaattoemperatuur: - 3	Inlaattoemperatuur: 30 Uitlaattoemperatuur: 35	4,30	1,89	1,72

		Inlaattemperatuur: 40 Uitlaattemperatuur: 45	3,50	1,54	1,40
Water/water	Inlaattemperatuur: 10 Uitlaattemperatuur: 7	Inlaattemperatuur: 30 Uitlaattemperatuur: 35	5,10	2,24	2,04
		Inlaattemperatuur: 40 Uitlaattemperatuur: 45	4,20	1,85	1,68

2. De prestatie van de warmtepomp moet worden aangetoond met een testrapport van een onafhankelijk testinstituut; dit testrapport moet ter beschikking worden gesteld door de fabrikant van de installatie;
3. De warmtepompen waarvan de buiten- of de binneneenheid omkeerbaar is en waarbij het dus mogelijk is om koude te produceren of te ontvangen, komen niet in aanmerking voor de winst van de premie, net zoals de warmtepompen die dienen om het water van een zwembad te verwarmen.
4. De warmtepomp moet gedimensioneerd zijn op minimum 70 % van de maximumbehoefte van het gebouw, berekend volgens NBN 62-003;
5. Het is aanbevolen geen warmtepomp te installeren in een onvoldoende of slecht geïsoleerd gebouw (specifieke warmtebehoefte > 50 W/m²).
6. De premieaanvraag gaat vergezeld van een dimensioneringsstudie van de geplande installatie volgens de regels van de kunst. De studie bevat minstens deze elementen:
  - a. de energiebehoefte waaraan met de investering dient voldaan te worden en eventueel het daadwerkelijke verbruik voor de investering;
  - b. de werkhypothesen;
  - c. de technische dimensioneringsberekeningen van de investering en de gebruikte referentiewaarden;
  - d. de technische eigenschappen van de installatie;
  - e. een raming van de energiebesparing;
  - f. de economische berekening van de investering;
  - g. de verantwoording van de technische keuzes;
  - h. de normen en codes van gehanteerde goede praktijken.

Men dient aan te tonen dat de warmtepomp waarvoor men een premie wenst inderdaad een nettowinst aan primaire energie oplevert in de aan het gebouw aangepaste werkingsomstandigheden.

3. ADMINISTRATIEVE VOORWAARDEN

Ga goed na of u beantwoordt aan alle criteria om in aanmerking te komen voor deze premie (zie het document "ENERGIEPREMIES: ALGEMENE VOORWAARDEN 2010 VOOR DE INDIVIDUELE WONINGEN").

4. MEER INFORMATIE

Documentatie, formulieren en alle informatie over de premies kunnen worden aangevraagd bij:
Leefmilieu Brussel, 02 775 75 75, info@leefmilieubrussel.be, www.leefmilieubrussel.be

Met vragen over de behandeling van de premieaanvragen kunt u terecht bij:
Sibelga, Dienst Premies, Werkhuizenkaai 16, 1000 Brussel, 02 549 41 00

warm sanitair water				
Totaal bedrag van de premie [= a]		c		
Verhoging van de premie, indien in RVOHR-zone +10 % [= 10% de c]		d		
Totaal bedrag van de aangevraagde premie: [= c (+ d)]		e		

Leefmilieu Brussel behoudt zich het recht voor de bij de premieaanvraag ingediende gegevens ter plaatse te gaan controleren.

De volgende documenten zijn bij deze premieaanvraag gevoegd (gelieve de lijst te overlopen en alle punten aan te vinken om zeker te zijn dat u alle vereiste documenten hebt bijgevoegd):

- Het origineel of een fotokopie van de factuur (met de technische kenmerken);
- Een kopie van het betalingsbewijs (indien factuur niet is vereffend);
- Een dubbelzijdige kopie van de identiteitskaart van de aanvrager of, voor de nieuwe identiteitskaarten met chip, een papieren kopie van de informatie op de chip;
- Indien de woonplaats van de aanvrager niet de plaats van de installatie is, een kopie van een eigendomsbewijs;
- Een kopie van de technische fiche van de geïnstalleerde uitrustingen of materialen met vermelding van het Europese ecolabel;
- Een testrapport door een onafhankelijk instituut;
- Voor een combiwarmtepomp: schema van de installatie met de technische gegevens van alle componenten en de aansluitingen op het bestaande netwerk.
- De in de technische voorwaarden gevraagde verklarende nota

1.3. VERKLARING OP EREWOORD EN HANDTEKENING

Verklaart hierbij:

- Dat alle op dit formulier vermelde gegevens overeenstemmen met de werkelijkheid;
- Kennis te hebben genomen van de **ALGEMENE VOORWAARDEN 2010 VOOR DE INDIVIDUELE WONINGEN**

Verklaart hierbij dat alle op dit aanvraagformulier vermelde gegevens bij zijn weten juist en oprecht zijn. De aanvrager verbindt zich ertoe alle benodigde documenten die in deze aanvraag worden geëist ter beschikking te stellen van **Leefmilieu Brussel**, alsook alle gegevens met betrekking tot de installatie en bezoek ter plaatse ervan toe te staan.

Opgesteld te ....., op .....

Handtekening van de aanvrager

Bescherming van de persoonlijke levenssfeer: overeenkomstig de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer worden de gegevens die u ons bezorgt door dit formulier in te vullen, gebruikt voor de follow-up van uw dossier. U kunt uw gegevens altijd inkijken of ze in voorkomend geval laten rechtzetten. U kunt dit recht uitoefenen bij de dienst waarnaar u het formulier hebt verzonden.

1.4. GEGEVENS VAN DE AANNEMER / DE INSTALLATEUR

Naam van de onderneming & rechtsvorm, naam van de aannemer en/of contactpersoon					
Straat		Nr.		Bus	
PC		Gemeente		Land	
Btw-nummer	BE <input type="text"/> - <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> - <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> - <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>				
Registratienummer	<input type="text"/> <input type="text"/> / <input type="text"/> <input type="text"/> / <input type="text"/> / <input type="text"/>				
Contactpersoon:					
☐ Dhr.	☐ Mevr.	Naam		Voornaam	
Tel.:			Gsm:		
Fax:			@:		

1.5. ATTEST DAT MOET WORDEN INGEVULD DOOR DE AANNEMER/INSTALLATEUR

Verklaart bij deze de werken te hebben uitgevoerd op het onderstaande adres:

Straat		Nr.		Bus	
PC		Gemeente		Land	

Datum

/ / 201

Handtekening en stempel van de aannemer / de installateur

ALGEMENE VOORWAARDEN ENERGIEPREMIES VOOR DE INDIVIDUELE WONINGEN

Deze algemene voorwaarden betreffen alle energieprijzen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Naast deze voorwaarden gelden de bijzondere voorwaarden van elke premie, die u terugvindt in de desbetreffende infoches.

WIE KAN EEN PREMIEAANVRAAG INDIENEN?

Elke particulier (natuurlijke persoon) of rechtspersoon (publieke of private vastgoedmaatschappij, gemeentelijke grondregie, OCMW en sociaal immobielkantoor) die een zakelijk recht bezit op een **INDIVIDUELE WONING** (eengezinswoning of appartement) in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, m.a.w.:

- de eigenaars;
- de vruchtgebruikers en naakte eigenaars;
- alsook de huurders.

OPGELET: Rechtspersonen zijn gebonden aan de administratieve omstandigheden van de **PROFESSIONELE sectoren** en moeten het **ADMINISTRATIEF FORMULIER VOOR AANVRAAG VAN EEN ENERGIEPREMIE 2010** van de **PROFESSIONELE sectoren** invullen, in de plaats van punt 1.1 van het formulier van de premie **INDIVIDUELE WONING**.

WIE?

Individuele woning	JA
Collectieve huisvesting	JA
Tertiaire of industriële sector	NEEN

Om recht te geven op de premie moeten de apparaten, materialen of installaties in een in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gelegen woning worden geplaatst en moeten de apparaten, materialen of installaties in een in het Brussel Hoofdstedelijk Gewest gelegen gebouw worden geplaatst. Voor appartementsgebouwen geven de in deze handleiding vermelde premies slechts recht op de premies voor werken die betrekking hebben op de privégedeelten.

Indien de aanvrager btw-plichtig is en de btw aftrekt, worden de percentages berekend op de gefactureerde bedragen, **excl. btw**.

WIE KAN DE WERKEN UITVOEREN?

Alle installatie- of plaatsingswerken moeten worden uitgevoerd door een bij de Federale Overheidsdienst Financiën **geregistreerde aannemer** die gereguleerde toegang tot het beroep heeft.¹

Om de lijst van de geregistreerde aannemers te bekomen:

- Vraagt u inlichtingen bij uw ontvangst- en controlekantoor van de directe belastingen en de btw,
- Of telefoneert u tussen 9.00 u en 12.00 u naar de Provinciale Commissie, afhankelijk van de maatschappelijke zetel van de aannemer: Brussels Hoofdstedelijk Gewest: 02 641 02 50, Waals Brabant: 02 641 02 49, Vlaams Brabant: 02 641 02 68.
- Of bel tussen 8.00 u en 17.00 u naar de Federale Overheidsdienst Financiën: 02 572 57 57.

De werken met betrekking tot de gasverwarmingsketels moeten worden uitgevoerd door een **gasinstallateur met Cerga-kwaliteitslabel** dat is toegekend door de KVGB. Indien de geregistreerde installateur geen CERGA-kwaliteitslabel heeft dat is toegekend door de KVGB, moet na de installatie een beroep worden gedaan op een

¹ Koninklijk besluit van 29 januari 2007 betreffende de beroepsbekwaamheid voor de uitoefening van zelfstandige activiteiten van het bouwvak en van de elektrotechniek, alsook van de algemene aanneming, zie art. 25 e.v.

controle-instantie. De lijst van CERGA-gasinstallateurs kan telefonisch worden aangevraagd bij de KVGB op het nummer 078 15 51 25, of via <http://www.aardgas.be/> of www.gazinfo.be (www.cerga.be).

WANNEER KAN DE PREMIE WORDEN AANGEVRAAGD?

De Energiepremies 2010 zijn geldig van **1 januari 2010 tot uiterlijk 31 december 2010** (onder de voorwaarden voor 2010). **De datum op de factuur van de aankopen of de werken is hiervoor van tel.**

In het geval van een te groot succes van de Energiepremies 2010, dus wanneer de uitgetrokken budgetten bijna uitgeput zijn, zal een openbare mededeling via de website van Leefmilieu Brussel de wijzigingen aan de Energiepremies 2010 kenbaar maken.

Een termijn van minstens 2 weken moet worden voorzien tussen de aankondiging en de vankrachtwording van de wijzigingen.

HOEVEEL PREMIES KAN MEN VERKRIJGEN?

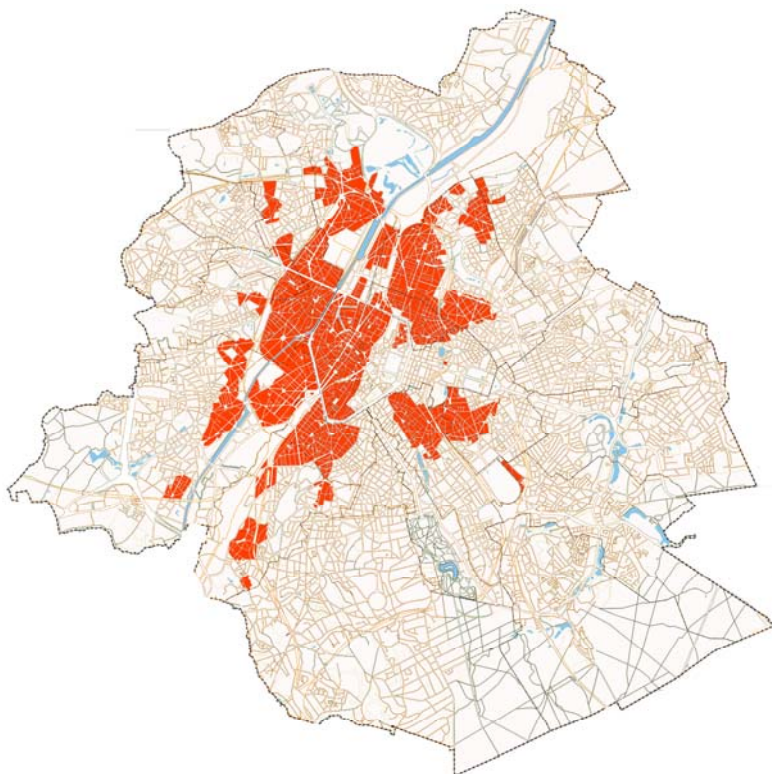
Alle energiepremies kunnen worden samengevoegd, met uitzondering van de premie **B10** voor passiefgebouw of lage-energiegebouw. Die premie kan niet worden samengevoegd met volgende premies:

- a. **B1** Warmte-isolatie van het dak
- b. **B2** Isolatie van de muren
- c. **B3** Vloerisolatie
- d. **B4** Plaatsing van isolerende beglazing
- e. **B8** Mechanische ventilatie met warmterecuperatie

De energiepremies kunnen ook worden samengevoegd met andere premies en subsidies: de fiscale aftrek, de renovatiepremies en de gemeentelijke premies.

In geen enkel geval mag het totale bedrag van de ontvangen steun hoger zijn dan 100% van het bedrag van de investering of de werken. Met uitsluiting van de premies B1, B2, B3, B4, B5, B6 & B7 is het de aanvrager niet toegestaan dezelfde premie verschillende keren aan te vragen voor dezelfde werken binnen een periode van 5

jaar. In het geval van de uitbreiding van een bestaande fotovoltaïsche installatie wordt deze gedragen door de premies, maar onder de voorwaarden die gelden in het jaar van de aanvraag.

Voor gebouwen die gelegen zijn in een **RVOHR-zone** (Ruimte voor Versterkte Ontwikkeling van de Huisvesting en de Renovatie) wordt het premiebedrag **verhoogd met 10%**.

Hiernaast zijn de **RVOHR-zones** met rood aangeduid.

De maximumbedragen die zijn vastgelegd in de energiepremies 2010 blijven van toepassing.

U kan zelf vaststellen binnen welke perimeter het te renoveren goed gelegen is door het adres in te voeren in het venster "Kaart" van de website over renovatiepremies.

<http://www.primes->

renovation.be/reno_carte.php?Nlg=nl

DE STAPPEN VAN DE PREMIEAANVRAAG

Stap A.0: Voer uw investering uit

Aanschaffing van een voorziening/apparaat of uitvoering van werken die opgenomen zijn in de lijst van de premies met strikte inachtneming van de vereiste technische criteria.

STAP A.1: Maak uw premieaanvraag klaar

Maak uw premieaanvraag klaar. Dit dossier bevat onder meer het daartoe in te vullen formulier en de gedetailleerde factuur betreffende de aankoop/levering/plaatsing van de voorziening of het apparaat. Vergeet de bijzondere documenten niet die per premie worden geëist. Voor de meeste premies wordt technische informatie gevraagd. Vraag die aan uw aannemer of installateur.

STAP A.2:

Verstuur uw dossier **per post** binnen een termijn van **4 maanden die ingaat op de datum van de laatste factuur** naar Sibelga (met uitzondering van de premies voor passiefwoningen, die moeten worden verstuurd naar Leefmilieu Brussel).

Na deze termijn wordt het dossier geseponneerd.

SIBELGA
Dienst Premies
Werkhuizenkaai 16
1000 Brussel
(telefoon: 02/549.41.00)

STAP A.3:

Uw dossier wordt binnen de 8 weken (poststempel geldt als bewijs) na de indiening ervan behandeld door Sibelga.

STAP A.4:

Indien uw dossier onvolledig is, ontvangt u een **brief die een overzicht geeft van de ontbrekende stukken**. U moet uw dossier dan vervolledigen binnen de **twee maanden na ontvangst van deze brief**. Na deze termijn **wordt het dossier geseponneerd**.

Indien uw dossier volledig (of volledig gemaakt) en ontvankelijk is, ontvangt u een **brief van aanvaarding van uw aanvraag**. Sibelga zet de nodige stappen voor de uitbetaling van de premie ten laatste 10 werkdagen na de verzending van deze brief.

Indien het dossier onontvankelijk is, ontvangt u een **weigeringsbrief**.

ANDERE ALGEMENE VOORWAARDEN

1. Voor de studies (EAP-audit)

De studies die in aanmerking komen, moeten betrekking hebben op het volledige gebouw.

2. Het voorwerp van de energiepemie

Het voorwerp van de subsidie moet betrekking hebben op de verbetering van de energie-efficiëntie of de toepassing van een hernieuwbare energiebron.

3. Andere voorschriften

De toekenning van een premie ontslaat de begunstigde geenszins van de eventuele naleving van de stedenbouwkundige voorschriften en de geldende reglementaire (inzonderheid de EPB-regelgeving) en wettelijke bepalingen.

Bij renovatie moet het gebouw **ten minste 10 jaar** oud zijn.

NADERE INFO

Administratieve en algemene informatie:

Leefmilieu Brussel, 02 775 75 75, info@leefmilieubrussel.be, www.leefmilieubrussel.be

Voor de opvolging van uw dossier:

Sibelga, Dienst Premies, Werkhuizenkaai 16, 1000 Brussel, 02 549 41 10

Publicaties:

De gratis brochure "Renoveren en Bouwen: 100 tips om het leefmilieu te sparen en minder energie te verspillen" te bestellen bij Leefmilieu Brussel, 02 775 75 75, info@leefmilieubrussel.be, of te downloaden op de website www.leefmilieubrussel.be > Documentatiecentrum > De Publicaties van Leefmilieu Brussel.

De praktische infofiches over dakisolatie, met beschrijving van de isolatiematerialen en andere info, te bestellen bij Leefmilieu Brussel, 02 775 75 75, info@leefmilieubrussel.be, of te downloaden op de website www.leefmilieubrussel.be > Documentatiecentrum > De Infofiches van Leefmilieu Brussel.

Technische bijstand met betrekking tot de premies die beschikbaar zijn voor uw werken:

ABEA is een vereniging die deel uitmaakt van de vzw de Stadswinkel. ABEA verstrekt neutraal, onpartijdig en gedocumenteerd energieadvies tijdens de wekelijkse zittingen die ten behoeve van de particulieren worden georganiseerd. Het agentschap informeert en adviseert het publiek over de energiebesparing in de woning. Het aanbod van de dienst gaat van louter advies tot aanzienlijke technische bijstand.

Brussels Energieagentschap (ABEA)

Sint-Gorikshallen
Sint-Gorikspein 1
1000 Brussel

open van dinsdag tot vrijdag van 10 tot 18 uur, op zaterdag van 14 tot 17 uur

02 512 86 19

info@curbain.be

www.curbain.be

Technische bijstand voor passief- en lage-energiegebouw:

Passiefhuis-Platform, 065 37 44 63 (maandag, woensdag en vrijdag van 9.00 u tot 12.00 u), info@maisonpassive.be, www.maisonpassive.be.

Andere premies en subsidies:

- Belastingvermindering: technische informatie: 0800 12 033, www.economie.fgov.be. Fiscale inlichtingen: 02 572 57 57, www.fiscus.fgov.be
- Renovatiepremies: 02 512 86 19, www.prime-renovation.irisnet.be
- Gemeentelijke premies: Vraag inlichtingen bij uw gemeente commune ou sur le site du centre urbain (www.curbain.be)

